

Portefeuillehouder: J.I.M. Kleijnen
Datum collegevergadering: 11 november 2025
Datum commissievergadering: 24 november 2025
Datum raadsvergadering: 15 december 2025

1. Onderwerp

Koersnota toekomstig Sociaal Ontwikkelbedrijf Maastricht-Heuvelland

2. Voorstel

1. In te stemmen met de nu voorliggende koersnota Toekomstig Sociaal Ontwikkelbedrijf Maastricht-Heuvelland en deze als zodanig vast te stellen (bijlage 1).
2. Kennis te nemen van de ontvangen adviezen van de diverse adviesorganen en de wijze waarop deze zijn verwerkt (bijlage 2).

3. Inleiding

De koersnota Toekomstig Sociaal Ontwikkelbedrijf Maastricht-Heuvelland is vrijgegeven voor inspraak en de adviezen van de OR MTB, Adviesraden van de gemeenten Maastricht-Heuvelland, Denktank Gulpen-Wittern en FNV zijn verwerkt in de koersnota. Dit is ook terug te lezen in bijlage 3. Ook heeft de Klankbordgroep van Podium24 een schriftelijk advies uitgebracht. De Cliëntenraad Maastricht heeft haar advies mondeling toegelicht. De adviezen van Podium24 en de Cliëntenraad Maastricht hebben betrekking op de verdere implementatie. Nu alle adviezen van de betrokken adviesorganen verwerkt zijn, kan de voorliggende koersnota Toekomstig Sociaal Ontwikkelbedrijf Maastricht-Heuvelland ter besluitvorming worden voorgelegd aan de raden van de Maastricht-Heuvellandgemeenten. De nu voorliggende raadsnota betreft een regionale nota, met de gemeente Maastricht als penvoerder.

Sinds de invoering van de Participatiewet in 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor een bredere en complexere doelgroep. Tegelijkertijd zijn de maatschappelijke en arbeidsmarktontwikkelingen ingrijpend veranderd. De huidige infrastructuur van de re-integratieketen sluit nu nog onvoldoende aan bij deze realiteit. Reden waarom er begin 2025 door de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten (Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul) een nieuwe visie op de re-integratieketen werd gepresenteerd. Omdat deze visie op onvoldoende draagvlak kon rekenen in de gemeenteraden is, in samenspraak met de ketenpartners (Annex, MTB en Podium24) een nieuw proces opgestart. De afgelopen periode zijn ambtelijke en bestuurlijke gesprekken gevoerd om te komen tot een aangepaste visie. De samenwerkende gemeenten en ketenpartners hebben begin september deze visie - die verwoord is in de koersnota Toekomstig Sociaal Ontwikkelbedrijf Maastricht-Heuvelland - voorgelegd aan belanghebbenden om zo input op te halen voor definitieve besluitvorming. Deze input is nu verwerkt. De aangepaste koersnota wordt thans voor besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraden.

Door de colleges van de zes Maastricht-Heuvellandgemeenten wordt voorgesteld de bestaande infrastructuur met al haar deskundigheid en kennis van de bestaande uitvoeringsorganisaties Annex, MTB en Podium24 te behouden, maar samen te voegen tot een nieuw sociaal ontwikkelbedrijf. In de toekomst is er een integrale ontwikkelinfrastructuur waarin diagnose, ontwikkeling, scholing, plaatsing en nazorg samenkomen. De huidige dienstverlening wordt doorontwikkeld om te voldoen aan de eisen van deze tijd en is meer dan in het verleden gericht op de individuele deelnemer, het realiseren van een inclusieve arbeidsmarkt en duurzame arbeidsparticipatie. De organisatie werkt in de totale re-integratieketen nauw samen met onze eigen uitvoeringsorganisaties Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland (SZMH)/Sociale Zaken Eijsden-Margraten (SEM), werkgevers en maatschappelijke partners.

4. Beoogd effect / doel

Het realiseren van een sociale ontwikkelinfrastructuur waarin inwoners met ondersteuningsbehoeften duurzaam worden begeleid naar werk en participatie en waarin diagnose, ontwikkeling, scholing, plaatsing en nazorg integraal samenkomen.

Dit draagt bij aan een inclusieve arbeidsmarkt waar meer inwoners kunnen deelnemen aan werk, verbeterde bestaanszekerheid en een vermindering van afhankelijkheid van publieke middelen.

In voorgestelde propositie is er ten opzichte van de huidige situatie sprake van een:

- Meer mensgerichte benadering. Vanuit een (mens)visie en bundeling van expertise ontstaat een doorlopende ontwikkelstructuur met oog voor de persoonlijke omstandigheden van inwoners. Meer inwoners krijgen hierdoor perspectief op werk en participatie in onze samenleving.
- Minder schakels in de re-integratieketen: door samenvoeging van drie bestaande uitvoeringsorganisaties naar één nieuw sociaal ontwikkelbedrijf, zijn er straks minder overdrachtsmomenten. Inwoners hebben straks één aanspreekpunt binnen het sociaal ontwikkelbedrijf.
- Versterkte werkgeversbenadering: hoewel er personeelstekorten zijn op de arbeidsmarkt, is er nog steeds sprake van onbenut arbeidspotentieel binnen de doelgroep van de Participatiewet. Er komt meer begeleiding en de inrichting van de leerwerkomgeving is meer op maat en gericht op kanssectoren, afgestemd op onze doelgroep.

5. Argumenten

1.1 De koersnota is een uitwerking van het gezamenlijk beeld en de leidende uitgangspunten van de zes gemeenten en ketenpartners over de toekomstige positionering van het toekomstige sociaal ontwikkelbedrijf.

De gemeenten en partners hebben begin september 2025 de koersnota Toekomstig Sociaal Ontwikkelbedrijf Maastricht-Heuvelland voorgelegd aan belanghebbenden, om zo input op te halen voor de definitieve besluitvorming. Deze input is nu verwerkt. Na vaststelling van de koersnota wordt een uitvoeringsplan gemaakt dat concrete invulling geeft aan de doorontwikkeling. Deze concrete invulling is dan ook geen onderdeel van de nu voorliggende koersnota.

1.2 De koersnota biedt een solide basis voor besluitvorming

De zes Maastricht-Heuvellandgemeenten en de ketenpartners Annex, MTB en Podium24 hebben op basis van onderzoeksrapporten, ervaring en deskundigheid binnen deze organisaties en rekening houdende met de aankomende wijzigingen binnen de Participatiewetgeving vormgegeven aan een gezamenlijke visie op de re-integratieketen. Deze visie is verwoord in de koersnota Toekomstig Sociaal Ontwikkelbedrijf Maastricht-Heuvelland en gedeeld met interne en externe stakeholders. Zij hebben hun advies gegeven dat is verwerkt in de koersnota. De koersnota kan nu worden voorgelegd voor formele besluitvorming in de gemeenteraden.

2.1 Alle adviezen zijn bekeken en verwerkt in de koersnota of worden meegenomen in de implementatiefase.

Alle adviezen van de verschillende adviesorganen zijn bekeken en verwerkt in de koersnota of worden meegenomen in de implementatiefase. Behoudens de adviezen van de verschillende adviesorganen is ook het hoofdstuk van Governance verder aangescherpt.

6. Kanttekeningen/Risico's

1.1 Financiële en juridische borging moeten in de vervolgfase nader worden uitgewerkt.

De huidige budgetten en begrotingen van de ketenpartners zijn leidend voor de implementatie. Na besluitvorming zullen de financiën verder uitgewerkt worden. Als blijkt dat de ambities uit de koersnota meer financiële middelen vragen dan in de huidige begroting is opgenomen, wordt een voorstel daartoe voorgelegd. In hoofdstuk 4 van de Koersnota is een financieel kader met uitgangspunten uitgewerkt met scenario's voor bekostiging, kostprijsberekening en de P&C-cyclus.

1.2 Op het moment dat er één of meer colleges of raden niet akkoord zijn, zal de koersnota opnieuw moeten worden aangepast.

Dit zorgt dan automatisch voor vertraging in het verdere proces.

7. Financiën

De begrotingen van de uitvoerende ketenpartners verlopen via de reguliere P&C-cyclus. Dat betekent dat het huidige financieel kader dat jaarlijks door de gemeenteraad wordt vastgesteld, als start is voor de implementatie. De doorontwikkeling heeft echter financiële gevolgen. Voor deze implementatie ontvangen gemeenten impulsmiddelen van het Rijk (2025-2034) In samenwerking tussen gemeenten en het sociaal ontwikkelbedrijf wordt een plan opgesteld hoe deze financiële middelen ingezet en besteed zullen worden. In hoofdstuk 5 van de koersnota Toekomstig Sociaal Ontwikkelbedrijf Maastricht-Heuvelland zijn de belangrijkste uitgangspunten uitgewerkt:

- Grip & kaderstelling: Gemeentelijk budget is aan de start leidend.
- Flexibiliteit: Mogelijkheid tot bijsturing op volume.
- Kostendekkend: Transparante en realistische kostprijzen.
- Doelgroepgericht: Rekening houden met variatie in begeleiding en arbeidspotentieel.
- Eerlijk & transparant: Kosten mogen benoemd worden, ook als dit keuzes vereist.

Doelstelling is te komen tot een marktconform, rechtvaardig, kostenefficiënt en flexibel financieel stelsel dat continuïteit en kwaliteit van dienstverlening waarborgt én maatschappelijke waarde maximaliseert.

8. Uitvoering

Indien de koersnota Toekomstig Sociaal Ontwikkelbedrijf Maastricht-Heuvelland wordt vastgesteld door de gemeenteraden van alle deelnemende gemeenten, zal verdere uitwerking plaatsvinden middels het formuleren van tactisch beleid en hiermee de standpunten en opmerkingen van gemeenteraden en andere stakeholders te verwerken. Van belang is de sluitende aanpak verder af te stemmen met vertegenwoordigers van werkgevers, onderwijs, welzijnswerk maar ook met andere betrokken disciplines binnen de gemeenten die zich bezighouden met de leefgebieden (wonen, inkomen, armoede, welzijn en sociaal netwerk).

9. Communicatie

Op het moment dat alle gemeenteraden hebben ingestemd met de koersnota zal deze openbaar zijn.

10. Bijlagen

- B1 Koersnota toekomstig Sociaal Ontwikkelbedrijf Maastricht-Heuvelland
- B2 Terugkoppeling adviezen adviesorganen

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

mr. G.S. Reehuis
algemeen directeur/gemeentesecretaris

D.M.M.T. Prevoo
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 11 november 2025

Gehoord de raadscommissie Sociaal Domein de dato 24 november 2025

B e s l u i t :

- In te stemmen met de nu voorliggende koersnota toekomstig Sociaal Ontwikkelbedrijf Maastricht-Heuvelland en deze als zodanig vast te stellen (bijlage 1).
- Kennis te nemen van de ontvangen adviezen van de diverse adviesorganen en de wijze waarop deze zijn verwerkt (bijlage 2).

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 15 december 2025.

De raad voornoemd,

mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

D.M.M.T. Prevoo,
voorzitter